

NGUYỄN VĂN LƯU

vietnam
Vẻ đẹp tiềm ẩn

THI TRƯỜNG DU LỊCH

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI

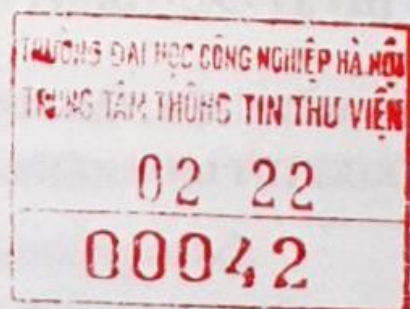

ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC XÃ HỘI VÀ NHÂN VĂN

TS. NGUYỄN VĂN LƯU

THỊ TRƯỜNG DU LỊCH

(In lần thứ hai có sửa chữa và bổ sung)

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI

Mục lục

	<i>Trang</i>
Lời nói đầu	7
Lời giới thiệu	9
Bài mở đầu	11
1. Vị trí và nhiệm vụ môn học	11
2. Đối tượng nghiên cứu của môn Thị trường Du lịch	13
3. Phương pháp luận và phương pháp nghiên cứu môn Thị trường Du lịch	17
4. Nội dung giáo trình	20
5. Hướng dẫn sử dụng giáo trình	22

Phần thứ nhất. LÝ LUẬN TỔNG QUAN VỀ THỊ TRƯỜNG DU LỊCH

Chương 1. KHÁI NIỆM, BẢN CHẤT, ĐẶC ĐIỂM, CHỨC NĂNG VÀ PHÂN LOẠI THỊ TRƯỜNG DU LỊCH

1. Phạm trù thị trường và thị trường du lịch	25
1.1. Khái niệm, vai trò và chức năng của thị trường	25
1.2. Thị trường du lịch	29
2. Đặc điểm và chức năng của thị trường du lịch	35
2.1. Đặc điểm của thị trường du lịch	35
2.2. Chức năng của thị trường du lịch	43
3. Các loại thị trường du lịch và tác động tương hỗ giữa chúng	48

3.1. Các loại thị trường du lịch	48
3.2. Tác động tương hỗ giữa các loại thị trường du lịch	63

Chương 2. CẤU DU LỊCH

1. Khái niệm, bản chất và nội dung của cấu du lịch	77
1.1. Khái niệm và bản chất của cấu du lịch	77
1.2. Nội dung và cơ cấu của cấu du lịch	84
2. Đặc trưng của cấu du lịch	93
2.1. Cấu du lịch chủ yếu là cấu về dịch vụ	93
2.2. Cấu du lịch đa dạng, phong phú	94
2.3. Cấu du lịch có tính linh hoạt, dao động cao	94
2.4. Cấu du lịch phân tán và cách xa cung	96
2.5. Cấu du lịch mang tính chu kỳ	96
3. Các yếu tố ảnh hưởng đến cấu du lịch	97
3.1. Yếu tố tự nhiên	97
3.2. Yếu tố văn hóa, xã hội	98
3.3. Yếu tố kinh tế	107
3.4. Cách mạng khoa học, công nghệ và quá trình đô thị hoá	111
3.5. Yếu tố chính trị	111
3.6. Giao thông vận tải	112
3.7. Các yếu tố khác	114

Chương 3. CUNG DU LỊCH

1. Bản chất, nội dung của cung du lịch	123
2. Đặc trưng của cung du lịch	147
2.1. Cung du lịch trên thị trường mang tính tổng hợp cao	147
2.2. Cung du lịch chủ yếu không ở dạng hiện vật	149

2.3. Cung du lịch thường không có tính mềm dẻo, rất kém linh hoạt và không thể dự trữ	150
2.4. Cung du lịch hạn chế về mặt số lượng và thường khó di chuyển	152
2.5. Cung du lịch có tính chuyên môn hoá cao	153
3. Những yếu tố tác động vào cung du lịch	157
3.1. Sự phát triển của lực lượng sản xuất, quan hệ sản xuất và các thành tựu khoa học kỹ thuật, công nghệ	161
3.2. Cầu du lịch	164
3.3. Các yếu tố đầu vào (các yếu tố sản xuất)	165
3.4. Số lượng người sản xuất	166
3.5. Các kỳ vọng	168
3.6. Mức độ tập trung hoá của cung	168
3.7. Chính sách thuế	169
3.8. Chính sách phát triển du lịch	170
3.9. Các sự kiện bất thường	179

Phần thứ hai. THỊ TRƯỜNG DU LỊCH THẾ GIỚI, THỊ TRƯỜNG DU LỊCH ASEAN VÀ THỊ TRƯỜNG DU LỊCH VIỆT NAM

Chương 4. THỊ TRƯỜNG DU LỊCH THẾ GIỚI VÀ ASEAN

1. Thị trường du lịch thế giới	185
1.1. Khái quát về tình hình thị trường du lịch thế giới	185
1.2. Xu thế quá độ sang thị trường du lịch toàn cầu và những đặc điểm cơ bản của thị trường du lịch thế giới hiện nay	225
1.3. Xu thế phát triển của thị trường du lịch thế giới	236
2. Thị trường du lịch khu vực ASEAN	250
2.1. Khái quát về ASEAN	250

2.2. Thị trường du lịch ASEAN	258
Chương 5. THỊ TRƯỜNG DU LỊCH VIỆT NAM	
1. Thị trường du lịch Việt Nam khởi động và bắt đầu tăng trưởng mạnh	275
2. Đặc điểm cơ bản của cấu du lịch Việt Nam	280
2.1. Số lượng cấu du lịch	280
2.2. Chất lượng và cơ cấu của cấu du lịch	282
3. Khái quát về cung du lịch Việt Nam	286
3.1. Về tài nguyên du lịch	287
3.2. Cơ sở vật chất kỹ thuật du lịch	289
3.3. Dịch vụ và hàng hóa phục vụ du lịch	301
4. Dự báo, định hướng và giải pháp phát triển thị trường du lịch trong thời gian tới	309
4.1. Dự báo và định hướng phát triển thị trường du lịch	309
4.2. Giải pháp phát triển thị trường du lịch trong thời gian tới	318
TÀI LIỆU THAM KHẢO CHÍNH	340

Lời nói đầu

(cho lần tái bản có sửa chữa và bổ sung)

Chúng tôi viết Giáo trình *Thị trường Du lịch* khi là giáo viên thỉnh giảng của Khoa Du lịch học, Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc gia Hà Nội và được Nhà xuất bản Đại học Quốc gia Hà Nội xuất bản lần đầu vào tháng 6 năm 1998 nhằm cung cấp cho sinh viên những kiến thức cơ bản và tương đối hệ thống về Thị trường Du lịch với 45 tiết lên lớp.

Do những thành tựu đạt được trong phát triển du lịch nói chung và trong phát triển thị trường du lịch nói riêng, cả về lý luận và thực tiễn, ở nước ta, trong khu vực và thế giới; do yêu cầu của việc nâng cao chất lượng đào tạo trong các trường đại học và đòi hỏi của những người quan tâm, như các doanh nhân, các nhân viên quản lý, các nhà nghiên cứu, hoạch định chính sách trong lĩnh vực du lịch, việc tiếp tục hoàn thiện Giáo trình “Thị trường Du lịch” được đặt ra ngay một cần thiết.

Được sự yêu cầu và khích lệ của Nhà xuất bản Đại học Quốc gia Hà Nội, Giáo trình được biên soạn lần này có sự thay đổi về kết cấu và nội dung so với Giáo trình xuất bản lần thứ nhất, nhằm cung cấp cho sinh viên và những người quan tâm những kiến thức cơ bản, hệ thống

và sâu hơn, hiện đại và phù hợp với thực tiễn phát triển thị trường du lịch ở Việt Nam, khu vực và thế giới.

Trong quá trình hoàn thiện giáo trình, tác giả đã nhận được sự giúp đỡ rất nhiệt tình của Nhà xuất bản Đại học Quốc gia Hà Nội, sự cộng tác, hỗ trợ đầy trách nhiệm và góp ý chân tình của nhiều chuyên gia, đồng nghiệp trong ngành Du lịch, của Hội đồng cấp chứng chỉ Du lịch Việt Nam.

Tác giả xin bày tỏ lòng chân thành cảm ơn đến tất cả những người đã giúp đỡ, cộng tác, khích lệ động viên và tạo điều kiện; đồng thời xin phép và cảm ơn các tác giả có tài liệu mà chúng tôi đã tham khảo phục vụ cho việc hoàn thiện Giáo trình.

Mặc dù đã rất cố gắng, nhưng giáo trình khó tránh khỏi những thiếu sót. Tác giả rất mong nhận được góp ý, phê bình của những người quan tâm và bạn đọc qua hộp thư điện tử.

drnguyenvanluu@yahoo.com

Hà Nội, ngày 01 tháng 12 năm 2008

TS. Nguyễn Văn Lưu

LỜI GIỚI THIỆU

Xã hội càng văn minh thì nhu cầu tham quan du lịch càng gia tăng. Việc nghiên cứu **Thị trường du lịch** càng trở nên bức thiết đối với các doanh nhân hay doanh nghiệp du lịch (khách sạn và lữ hành, quốc tế và nội địa). Hoạt động kinh doanh du lịch chỉ có thể thành đạt khi am hiểu tường tận về **Thị trường du lịch**. Do vậy, **Thị trường du lịch** được xem là một bộ phận quan trọng trong công tác đào tạo sinh viên ngành Du lịch.

Giáo trình **Thị trường du lịch** do PTS. Nguyễn Văn Lưu biên soạn sẽ cung cấp cho chúng ta những kiến thức cơ bản, cốt lõi về bản chất, đặc điểm, chức năng và các loại hình thị trường du lịch. Đặc biệt là mối quan hệ cung - cầu và các mối quan hệ thông tin kinh tế - kỹ thuật gắn với quan hệ cung cầu trên thị trường du lịch (thị trường du lịch thế giới, khu vực, trong nước). Những tri thức này không những chỉ cần thiết đối với các nhân viên tiếp thị, các chủ doanh nghiệp, các nhà đầu tư mà cả với các nhà hoạch định chính sách, các cán bộ quản lý nhà nước trong lĩnh vực du lịch.

Nền kinh tế Việt Nam đang vận hành theo cơ chế thị trường, có sự quản lý của Nhà nước, theo định hướng xã hội chủ nghĩa, do vậy lý

luận về thị trường ở các lĩnh vực, trong đó có du lịch, cần được phổ biến rộng rãi.

Giáo trình này sẽ mang lại những điều bổ ích và lý thú cho những ai quan tâm đến lĩnh vực du lịch và kinh doanh du lịch.

Chúc các bạn thành công trong cuộc sống và sự nghiệp.

Giáo sư Lê Chí Quế

Chủ nhiệm Khoa Du lịch học

Trường ĐH XH và NV-ĐHQGHN